

Načrt za zmago v enem letu

NOVI DOGODKI MED ZAVEZNIKI IN DRUGO

Quebec, Kanada. — Oči vsega mednarodnega sveta so zadnje dni uprte v to mesto, kjer se vrši zgodovinsko važno posvetovanje med predsednikom Rooseveltom in prvim ministrom Anglije Winstonom Churchillom. S zmago v Siciliji, s padcem Mussolinija v Italiji so nastale zopet nove razmere, za katere je treba nove načrte za borbo proti osi. Na konferenci v Quebecu sodeluje do 500 najboljših vojaških strokovnjakov. Kolikor znano so bili predloženi trije načrti, ki so označeni z A, B in C. Osvojen je baje načrt B, ki je najbolj praktičen in določa zmago nad osiščem tekom enega leta. Tajnosti načrta so skrbno hranjeni in sovražnik bo zvedel za iste še le na bojiščih. Po padcu Nemčije bo prišla na vrsto Japonska, proti kateri bo nastopila skupna moč Anglije in Amerike.

Med zavezniki so nastali zadnje dni novi politični dogodki. Rusija očitno ni zado-

voljna s zavezniško strategijo, ker ta ne odpre kake večje druge fronte na zapadu. Res je, Rusija ima proti sebi še vedno glavno nemško silo. Svoje zmage plačuje z velikimi žrtvami. A Rusi ne morejo doumeiti težav, ki so v zvezi s transportacijami armad, orožja, zalog itd., s katerimi morajo računati zavezniki. Pa postajajo nestrpni. Stalin je zadnji petek baš ko se je uradno začela konferenca v Quebecu odstavil poslanika Litvinova, ki je bil dosedaj poslanik v Washingtonu in priznan kot najboljši sovjetski diplomat. Obenem je predstavil in odpoklical Stalin poka. (Nadaljevanje na 4. str.)

FINSKA PROSI ZA MIR; VESTI IZ RAZNIH BOJISČ

Stockholm, Švedska. — Predsednik finskih strokovnih unij Eero Vuori, je dospel v švedsko prestolnico s ponudbo za separatni mir z Rusijo, omenja poročilo. Finska je pripravljena sprejeti vsake pogoje za mir, ki so količkaj bolj ugodni od pogojev leta 1940. Vuori je izročil ponudbo za mir angleškemu delavskemu voditelju Deakinu in omenil, da ponudbo izroča v soglasju s finsko vlado.

Pogoji so: Finski se mora jamčiti neodvisnost od strani Rusije. Jamčiti se ji mora, da jo bodo zalagali s prehrano, premogom in mazilnim oljem. Anglija in Amerika se morajo obvezati, da bo bodočnost Finske urejena na načelih Atlantskega čarterja, ki priznava pravice malih narodov.

Zdaj so Fini bolj ponosni. Ko je pa zgedalo, da bo Hitler zmagal, so hitro vpadli Rusiji v hrbet.

Poročila z ruskih bojišč poročajo, da so se Nemci umaknili izpred Harkova. Rusi so zadnje tri dni potisnili Nemce za več milj nazaj pred Brijanskom in osvobodili do 30 vasi.

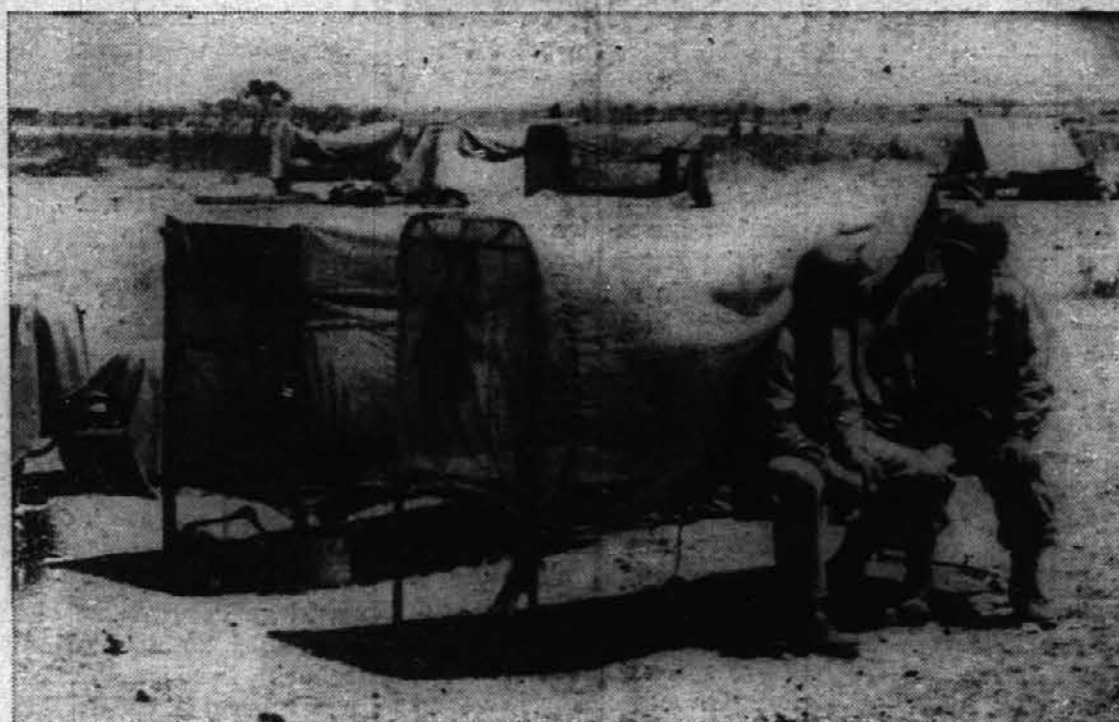
OPOZORILO ROJAKOM IN SLOV. ORGANIZACIJAM

New York, N. Y. — V Quebecu, v Kanadi, se v tem trenutku vrši ena najbolj važnih vojaško političnih konferenc sedanjih vojn, kateri poleg mnogih strokovnjakov prisostvujeta tudi naš predsednik Roosevelt in britanski premier Winston Churchill. Prisotnost državne tajnika Cordell Hulla in britanskega ministra znanjih zadev Ede- na dokazuje, da se rešujejo tudi važna politična vprašanja, ki se tičejo interesov vseh združenih narodov. Gotovo tudi razgovor o miru ali premirju z Italijo igra važno vlogo. To je važno za nas Slovence in brate Hrvate, saj 700.000 naših bratov živi na Primorskem in tvori del Italije. Poslužiti se moramo vsake prilžnosti, da opozorimo merodajne činitelje,

naj po tej vojni podelijo našim sobratom nacionalno svobodo. SANS bo gotovo storil kar more, svetujemo pa in prosimo, naj se naše slovenske organizacije nemudoma v posebnih telegramih naslovljenih na našega predsednika in na premijerja Churchilla potegnejo za osvoboditev naših sobratov na Primorskem.

Odbor Združenih slovenskih društev v New Yorku.

STANOVANJE NA SVEŽEM ZRAKU

Tukaj prebivajo vojniki, ki streljajo s proti-letalskimi topi na sovražne aeroplane, kadar se ti prikažejo nad njihovim oporiščem odkoder zavezniški bombardniki pohajajo na svoje smrtonosne pobile. Omenjeno letalsko oporišče se nahaja v Severni Afriki, kjer je toliko nadležnih komarjev, da morajo vojniki pokrivati svoje postelje s posebno mrežico. Vsekakor pa je tukaj obilo svežega zraka, pa tudi prostora za postelje ne primanjkuje.

RAZKOSANJE NEMČIJE JE V NAČRTU ZAVEZNIKOV

Quebec, Kanada. — Glede poveljnega Nemčije je bilo doseženo že mnogo ugotovitev in razmotrivanj. Prerokovanja so bila taka in taka. Najnovejša vesti iz posvetovanja v Quebecu pa kažejo, da imajo zavezniki že zasnovan načrt glede poveljnega Nemčije. Vse natančnosti še niso znane. Omenja pa se, da načrt določa, da se po Bismarcku iz leta 1870 združena Nemčija razkosa. Kako in na koliko delov se še ne omenja. Edino na ta način bo odstranjena nevarnost pred zopetno obnovitev nemške moči v Evropi in bližnji bodočnosti. Nemčijo imajo okupirati Angleži, Amerikanci in Rusi in isto upravljati toliko časa, da se najde praktičen načrt za razkoso. Računa in potem pa tudi skupna mednarodna kontrola nad njim.

JAPONCE NI ZA PODCENJEVANJE

Washington, D. C. — Poddamiral Ramsey, novi načelnik urada za vojno letalstvo v svojem poročilu svari pred podcenjevanjem Japoncev. Po njegovem mnenju jih je treba opozoriti, da Japonci izdelajo vsak mesec do 750 vojnih letal vseh tipov. To je več, kakor jih mesečno izgubijo. Japonci tako nadomestijo vse izgube v bojih. Mi jih v proizvodnji nadkriljujemo in jim tudi uničimo več letal, kakor oni nam, skoro 6 japonskih letal padé proti našemu enemu, a kljub temu jih ne smemo nepredvidno podcenjevati, pravi poddamiral.

FINCI SO BOLJ IN BOLJ NERVOZNI

Stockholm, Švedska. — Na finsko vlado v Helsinkih prihajajo pritiski od vseh strani, da naj sklene čimprej separatni mir in se umakne iz vojne. Mallega palčka je pač strah pred ruskim medvedom, ki so ga Fini začeli vsčipavati v bedra, ko je istega napadel Hitler. V vojsko je lahko zaiti, a iz nje priti s celo kožo, je drugo vprašanje.

KRIZEM SVETA

— London, Anglija. — Pariska radio postaja je objavila, da so te dni dospeli v Atene na Grško dve švedski ladiji natoovorjene s žitom. Pošiljatev žita je poslal na Grško mednarodni urad Rdečega križa kot pomoč bednim Grkom, ki umirajo od lakote v premnogih krajih.

— Washington, D. C. — Mornariški tajnik Frank Knox je poslal v soboto posebne poveljnega in čestitke brazilskemu mornariškemu ministru admiralu Arstidesu radi izredne in točne aktivnosti brazilске mornarice v južnem morju. Brazilci skrbijo, da je južno morje očiščeno vseh sovražnih podmornic.

— Bern, Švica. — Poročila iz Balkana omenjajo, da so nemške posadke ojačene zadnje dni v Grčiji in v južni Srbiji. Dospelo je več oklopnih in motoriziranih divizij, ki so zavzele stratežne pozicije, kjer pričakujejo zavezniške invazije.

— Lisbna, Portugalska. — Nazijske oblasti v okupirani Franciji so objavile proglas, s katerim pozivajo vse francoske prebivalstvo, da izroči oblastem do 24. avgusta vsako strelno orožje, kakor tudi granate in druge take predmete. One, pri katerih bodo dobili kako orožje po določenem datumu, čaka smrtna kazen, pravi proglas.

— London, Anglija. — Predsednik čehoslovaške zamejne vlade Dr. Eduard Beneš, bo v kratkem odpotoval v Moskvo. Tam bo ogledal češke vojaške edinice. Angleški uradni krogi s tem baje niso zadovoljni, ker vidijo težave v tem za bodoče češke odnose z Poljaki.

— Moskva, Rusija. — Ameriški poslanik v Rusiji admiral Standley, je odpotoval v soboto iz Moskve v Stalingrad, da si ogleda razdejanje mesta od strani Nemcev. Tudi druga mesta kažejo sledove strahotnega razdejanja in vsestranskega vandalizma od strani nazijskih barbarjev.

AMERIKANCI ZASEDLI KISKO BREZ VSAKEGA BOJA

Washington, D. C. — Oddelki ameriške mornarice so se zadnji teden pripravljali za udar na otok Kisko. Letalec so otok že prejšnji teden obdelali s zračnimi napadi in Japonci so bili tedaj še na otoku, ker protizračne baterije so odgovarjale na napade. Ko so pa ta zadnji teden ameriške ladje izbrale gotove točke na otoku Attu in da bodo vsi pokončani, zato so se v gosti megli z otoka umaknili in istega pustili brez vsake obrambe. Z otokom Kiska v ameriških rokah, se bo zdaj pomaknila ameriška fronta mnogo bližje japonskemu otočju.

MANJŠI ŽENSKI KLOBUKI

New York, N. Y. — Urad za žensko modo poroča, da to jesen bodo imele ženske v Ameriki večjo izbiro klobukov, a ti bodo manjši. Menda je to radi pomanjkanja klobučine. Klobuki bodo majhni z malimi krajevčki, ozkimi trakovi okrog. Tudi slavniki za prihodno spomlad bodo manjše oblike, kakor dosedaj.

FRANCOZINJE V SOLNIH RUDNIKIH

Alžir, Afrika. — Iz okupirane Francije so došle vesti, da Nemci zaposlujejo v Nemčiji francoske delavke v solnih rudnikih, kjer morajo opravljati težka dela. Poročilo omenja, da mesečno pomrje po 300 francoskih žena in deklet v teh revirjih.

APOSTOLSKI DELEGAT PRI WELLESU

Washington, D. C. — V soboto je posetil apostolski delegat Kardinal Cicognani državni departament in je konferiral z podtajnikom Wellfom radi vojnih ujetnikov.

NEMCI NADOMESTILI ITALIJANSKE ČETE

Poslali so baje 14 novih nacističnih in satelitskih divizij na Balkan, kjer se po vsej priliki nameravajo resno spoprijeti z zavezniki, ko zavezniška vojska pride tja.

Londonško časopisje o Slovincih

London, 9. avgusta. — Londonško časopisje posnema Reuterjevo vest, glasom katere so Italijani zaprli v koncentracijska taborišča dozdaž že 100.000 Jugoslovancev.

To poročilo pravi, da je kruti italijanski okupator 'odgnal v celoti prebivalstvo nekaterih krajev ter odvedel vse v notranjost Italije. Tam so interniranci izpostavljeni najstrašnejšemu terorističnemu pritisku in celo fizičnemu uničenju'. Iz okupirane slovenske pokrajine 'Ljubljane' so Italijani odgnali v konfinacijo več ko 35.000 oseb — kar je mnogo več nego 10 odstotkov celokupnega prebivalstva tega ozemlja.

Italijani so nameravali izprazniti to slovensko zemljo in jo poseliti s Italijani.

Nacisti pošiljajo ojačenja

Carigrad, 8. avgusta. — Glasom tukajšnjih vesti so poslali Nemci na Balkan 14 novih nacističnih in satelitskih divizij, s katerimi nameravajo zamašiti luknjo, katere je napravilo v obrambni črti umikanje Italijanov, ki so del svojih čet poslali nazaj v Italijo. Tukajšnji krogi izvajajo iz tega, da so Nemci odločeni boriti se do zadnjega in z vso odločnostjo braniti jugovzhodne predele Evrope v slučaju zavezniške invazije.

V Albanijo je bilo poslano veliko število bolgarskih delavcev, ki pomagajo na utrdbah vzdolž obale na Otrantski ožini med Albanijo in Italijo. Istčasno pa mobilizirajo Nemci v Jugoslaviji vse moške in žene, ki nimajo otrok, in jih odpošiljajo na delo na utrdbah.

Nemški napor je orjaško velik — nacisti zahtevajo od satelitskih vlad Hrvaške, Slovaške in Bolgarske, da mobilizirajo vedno nove divizije in jih odpošljejo v ogrožene kraje.

Dočim so mislili nekateri krogi, da se bo morala Nemčija umakniti na obrambno trto Karpatskih gora in na Donavo, so zdaj vsi dobro obveščeni balkanski opazovalci mnenja, da Nemčija tudi v slučaju padca Italije ne bo prepusila zavezniškomu nobene pedi balkanske zemlje brez obupnega boja na življenje in smrt.

Nekatera poročila trde, da se Italijani umikajo iz vseh predelov Dalmatinske obale Jugoslavije, ter da so jih tam zamenjale hrvaške divizije. Dr. Ante Pavelić, nacistična marioneta Hrvaške, je baje mobiliziral pretekli teden vse telesno sposobne moške na Hrvaškem — kar bi baje zadostovalo za dodatne štiri divizije.

Iz Črne gore sta se umaknili dve italijanski diviziji, dve drugi pa sta še ostali tam. V to pokrajino sta prispeli baje iz centralne Jugoslavije dve nemški

diviziji. Tudi iz Albanije sta odšli dve italijanski diviziji, toda tudi tam so Nemci začeli ojačevati okupacijske postojanke med Dračem in grško mejo. Tri divizije so zdaj nastanjene v Albaniji. Njih glavni stan se nahaja v Korici, Argirokastru in v Skadru.

Iz Grčije so Italijani umaknili štiri divizije, katere so Nemci zamenjali deloma sami, deloma pa z dvojico bolgarskih divizij. Nemška divizija, sestavljena od Nemcev živčih v Rumuniji in Banatu, je pred kratkim končala svoje vežbanje in je bila poslana iz Bukarešte proti jugu.

Nemci nadaljujejo premeščanje svojih čet

Carigrad, 7. avg. (NYT). — Nemška vrhovna komanda na Balkanu je začela ta teden z največjo brziho premeščati različne nemške vojaške oddelke na jugoslovanskem ozemlju, v Grčiji in v Albaniji.

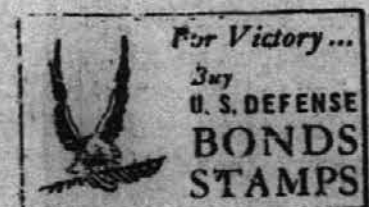
Tri divizije so odšle na dalmatinsko obalo in grško obalo, ki je bila nezadostno zasedena, in so tudi ojačili vse utrjene postojanke v Albaniji nasproti italijanske obale od Taranta do Brindizija.

Bolgarske čete — približno dve diviziji — so namenjene v Črno goro, odkoder se umikajo Italijani, ki so na potu domov. Približno dve nemški diviziji sta odšli v Črno goro in v južno Dalmacijo, ena divizija pehote pa je premeščena iz rezervne postojanke v Argirokastru na albansko obalo.

Vsi balkanski strokovnjaki v Carigradu so prepričani, da Nemci nikakor ne bodo zapustili Balkana, kakor so nekateri poročevalci prerokovali; ravno nasprotno je videti, da se Nemci pripravljajo na odločno obrambo proti vsakemu poskusu invazije.

Hitlerjev "Mein Kampf" izšel v hrvaščini

Washington. — Ustaška založba je morala ubogati povelja svojih gospodarjev, ter je nedavno izdala v Zagrebu Adolf Hitlerjev "Mein Kampf" v hrvaškem prevodu. Knjigo, katero kvizlinški režim uradno podpira, bodo morali prebrati vsi državni uradniki. Poročilo o tej publikaciji je nedavno oddal preko radio berlinski prekoceanski radio, katerega je poslušal OWI. Vsa ona mesta v knjigi, v katerih se zrcali Hitlerjevo zaničevanje do vseh Slovanov, so iz te najnovejše verzije nacističnega svetega pisma seveda črtali.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak torek in petek.

Issued every Tuesday and Friday.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kdaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Dopisniki so proseni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejšnji teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisno uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

SLABA ZNAMENJA ČASA

Pisati o takih predmetih, ki jih bomo omenili v tem članku, je zelo kritična stvar. Kdor se drzne spregovoriti ali zapisati kako besedo o tem, je navadno zavrnjen s zasmehom in s kako pikro pripombo: Wake up, this is twentieth Century!

In kaj imamo v tem prosvitljenem dvajsetem stoletju? Več slabega kakor dobrega. Posebno zdaj v vojnem času. Z vsemi iznajdbami, če bi jih človeštvo pravilno uporabljalo, bi bilo res lahko boljše od starih časov. Ali pa je?

Na letni konvenciji katoliške abstinencne lige, je slavnostni govornik ugotovil, da je tekom zadnjih dveh let med ameriškimi ženami in dekletmi pijančevanje porastlo za 39%. Govornik Rev. Keogh je potožil, da spolni prestopki silno naraščajo zlasti med mladimi dekletmi, in se začnejo marsikje že pri 12. letih pa do 17. leta. Omenil je podatke zveznega preiskovalnega urada, ki navajajo porast aretacij radi pijančevanja med ženstvom za 39%, za nespodobno in nemoralno obnašanje pa celo nad 69%. Med moško mladino, pravi govornik, so taki slučajji narasli za 17%.

O statističnih številkah navadno pravimo, da so suhe. Da suhe so, ampak silno glasne v tem slučaju.

Med nami Slovenci najbrže, vsaj upamo, ne bo mnogo takih primerov. Da bi le ne bilo nobenega! Ampak poglejte po vlemestih na ulice in marsikaj lahko vidite. Kriva je temu seveda dosti vojna. Žene in dekleta so morale v tovarne. Zasluzek je dober. Denar se razmetava za gizdavost in druge stvari. Na trotoarjih vidiš že mlade šolarice in dijakinje s cigareti v rokah in ustih. Našminkanost taka, da se človeku želodec obrača. Nohtovi porbarvani z vsemi barvami in segajo po cel inč preko prsta. Stopajo v gostilne, naročajo najdražjo močno pijačo. In potem... ali naj pišemo še dalje! Potem... potem... pa rastejo tisti odstotki, o katerih govori Rev. Keogh v svojem govoru. Če rečeš ali zapišeš o tem kako besedo, boš dobil odgovor: Wake up, this is twentieth Century!

Odgovor ni pravilen! Pravi odgovor bi moral biti: Prebudimo se, to je skrajna nesreča!

VEČ DRUZABNOSTI TREBA

Nam katoličanom se rado predbaciva, da smo glede usiljivosti pri raznih agitacijah premehki in preboječi. Pri vseh ne bo tako, pri mnogih pa je. Resnica pa je in se je ne smemo bati priznati, da so pristaši drugih naziranj res dosti bolj agilni in agresivni. Na primer, vzemite socialisti ali komunisti. Kadar pride iz njihove centrale namig za kako akcijo, tedaj zavijajo njihovi pristaši rokave in grede neustrašeno na delo. Agitator za socialistični ali komunistični list dela z neko posebno vnmom. Ne odpravi ga iz hiše kar tako. Ponovno in ponovno dokazuje s svojimi argumenti in mnoge premaga in jih pridobi. Kar je mogoče komunistu ali socialistu, je prav tako mogoče katoličanu. Še več, ker na strani katoličana je resnica in z resnico lažje zmaga, kakor z lažjo.

Isto je glede društev. Nasprotniki so neutrudljivi agitatorji za svoja društva. Vsako priliko ti znajo izrabiti in uspehe imajo.

V Philadelphiji so pred nedolгим organizirali neki katoliški krožek, ko so agitirali za razširjenje škofjskega tednika. Može se napraviti načrt, da bodo po vsej okolici obiskali vse družine, tudi nekatoliške, se jim predstavili in jih skušali pridobiti za naročnike. To obiskovanje so zasnovali po dobrem načrtu. Uspeh pravijo, da je bil nad 100%. Medsebojno spoznanje je požvelo. Več prijateljstva se je ustvarilo in katoliški list je prišel v mnoge hiše. To je rezultat nekaj tednov dela o prostem času.

Kar je dobrega je treba posnemati. Ali bi ne bilo nekaj takega tudi med nami Slovenci potrebno? Če se obnese pri drugih, zakaj se ne bi pri nas? Treba je le dobrih načrtov, dobre volje in malo vstrajnosti in veliko bi se doseglo za naše katoliške liste in naša društva in organiza-

cije. Tako poživiljeno medsebojno poznanje bi rodilo še druge dobre uspehe med nami.

Taki načini agitiranja vedno rodijo dobre uspehe. Takih načinov se je posluževal tudi sv. Janez Vianney v svojem času, ko je v svoji arški okolici po francoski revoluciji hodil od hiše do hiše in ljudem oznanjeval božjo besedo. V cerkev ljudje niso prihajali, ker jih je revolucija od cerkve odtujila. A Janez Vianney ni obupal. Zamislil je načrt in hodil okrog delavskih družin in kmetov ravno okrog pol dne, ko so bili ljudje pri kosilu. Tam jih je lepo pozdravil pri vratih in jim razlagal božjo Dobroto. Uspehe je imel.

Taki načrti vedno delujejo. Treba je le resne dobre volje, pa zavedati se, da brez dela in žrtev ni nikjer nobenega uspeha. Resnica, ki jo reprezentira krščanstvo in pravi katolicizem pa je vredna vsega dela in vseh žrtev.

KAKO SE GODI NAŠIM FAN-TOM V AVSTRALIJI

Waukegan, Ill.

Iz pisem, ki jih pošljajo naši fantje iz Avstralije svojim domačim, je mogoče posneti precej zaokroženo sliko, kako je tam. Iz štirih pisem, ki mi jih je odposlal moj sin Tony nekje iz Avstralije med 9. in 16. julijem tega leta, navajam tu naslednje odstavke:

Srečno smo dospeli nekam v Avstralijo. Na celi vožnji sem se počutil dobro in morská bolezen se me ni prijala.

Tukaj rabimo avstralski denar, ki je popolnoma drugačen, kakor denar v Z. D. Tukaj imamo "shillings", "pounds", in "pence". Za ameriški denar se lahko kupi več, kakor doma, nekatere stvari so pa tudi dražje. Kupimo si lahko mnogo takih stvari, ki so na razpolago doma, tako tudi sladoled (ice cream), samo da stane tukaj 20c.

Imel sem priliko iti v mesto, ki je prav imeniten kraj. Deklet je vse polno in pesati znajo prav tako, kakor naše doma. Njihovo angleško narečje je malo drugačno od našega in se mi zdi prav zabavno. Se mu bom kmalu privadil. Tukaj je tudi prav imeniten prostor za drsanje na kolesčkih (roller rink). Drsalne čevlje si vsak lahko kar tam izposodi.

Nikar ne skrbite zame. Hrane imamo obilo in še celo naše domače cigarete dobivamo, prav take kakor doma v Državi. Zadnjič sva šla s prijateljem skupaj v mesto in sva si naročila veliko porcijo stekla, ki je bil zelo poceni.

Kraji tukaj izgledajo precej tako, kakor je pri nas doma. Ljudje so jako prijazni in je prav lahko z njimi izhajati. Pivo je popolnoma drugačno kakor je naše; je bolj grenko. Tocijo pa privo toplo. Dekleta tukaj so prijazna, veliko bolj prijazna, kakor so naša dekleta doma; prav rada gredo z nami na zabave.

Ne bodite v skrbeh glede nobene stvari, ker je vse dobro in prav. Kadar pa pišete, se poslužite "V" pošte, ker pridejo taka pisma sem veliko prej.

Vsem svojim prijateljem in znanecem pošiljam najlepše pozdrave. Zelo vesel bi bil, če bi se me kdo spomnil s kakšnim pisemcem.

CPL. ANTHONY S. KEBER, 16147793 Co. A-1881 Eng. Avn. Bn. A.P.O. 4584 c/o Pm. San Francisco, Calif.

Prilagam tudi nekaj odstavkov iz pisma, ki ga je poslal domov naš fant Freddie Urh. Njegov naslov se glasi

PVT. FRED J. URH, 155 Station Hospital, A.P.O. 923 c/o Pm. San Francisco, Calif.

Takole piše Fred: Sedaj sem postavljen za uradnika v registrarjevem uradu. Tudi so me izvolili za oskrbnika vojaškega kluba v tukajšnjem taborišču, kar ni majhno delo. Res dobim za to

nekaj več plače, pa jo tudi zaslužim. Imam dva pomočnika, ki mi pomagata servirati pivo pri bari in skrbeti, da je vse mirno in kakor treba.

V klubu imamo tudi ping-pong mize, mize za igranje kart, pisalne mizice, svetilke in razne revije za vojake. Častnikom ni dovoljeno priti v naš klub, zato se počutijo notri fantje čisto prosto in domače.

Doma imate gotovo vse polno vojakov in mornarjev te dni. Tudi tukaj jih je veliko, tako da se sploh nič več ne izplača hoditi v mesto, ker je vse prenapolnjeno z njimi. Vse gostilne zaprejo že ob 6. uri zvečer, naši truki pa pridejo tja šele ob 6:30, kar pomeni, da piva ne moremo dobiti v mestu. Na žganje pa še misliti ni, razen če hoče kdo plačati \$15 za četrtinko.

Dne 15. avgusta bodo pretekla tri leta, odkar sem pri vojakih. Človeku se po tako dolgem času pač lahko toži po domu.

To je del pisma, ki ga je pisal Freddy svojemu mlajšemu bratu. Bog daj, da bi naši fantje kmalu prišli domov!

Jennie Keber.

SLOVENCEM V MILWAU-KEE COUNTY

West Allis, Wis.

Vsem je znano, da je ves svet v ognju. Vojni požar divja in uničuje vse, kar mu je na poti. Bije se odločen boj za svobodo proti tiranom in sovražnikom svobode. Veliko število naših fantov je v tem kravem pokolju in se bori na ameriški, oziroma zavezniški strani.

Na nas, ki smo tako srečni, da nas še ni dosegla furija vojne v vsej grozoti, je ležeče, da borem za svobodo in pravico pomagamo. — Kako? S tem, da kupujemo čim več vojnih bondov in znamk ter s tem preskrbimo orožje, ki bo uničilo tirane. Odbor si je naložil nalogo, prodati kar največje število bondov in znamk, ter tako pokazati naši novi domovini, da jo Slovenci v resnici podpiramo v tem boju.

V ta namen bomo priredili velikansko manifestacijo dne 12. septembra. Vršila se bo v tako velikem obsegu, da naša naselbina kaj takega še ni videla. Najeli smo South Side Turn dvorano in na ta dan bo vsakdo lahko videl lep program in slišal izvrstne govornike v slovenščini in angleščini in to popolnoma zastoj.

Del programa bo velika parada, pri kateri bi moralo biti vsako društvo zastopano, ravno tako pa tudi tisti, ki niso pri nobenem društvu ali klubu. Kdor jo ima, prosimo, naj pride v narodni noši. Pričetek parade bo ob pol dveh popoldne in sicer se snidemo na So. 17. Street in W. National Ave., odkoder bomo odkorakali v dvorano.

Važen in znamenit del parade bo tudi rešilni voz (ambulance), katerega bomo kupili

Slovenci za Rdeči križ. Nosil bo napis "Od Slovencev v Milwaukee County" in bo potem poslan na bojno polje. Cena mu je \$1,780. Sedaj zbiramo pristojevoljne prispevke za nakup. Dobrodošli so prispevki od družtev in posameznih članov.

Na noge, bratje in sestre! Sedaj je čas in potreba, da pokažemo našo lojalnost svoji novi domovini, bratom v stari domovini pa, da se živahno zanimamo zanje. Privedite — in privedite korporativno ter agitirajte povsod za to veliko patriotično akcijo. — Pozdrav!

Mrs. J. Schlosar, načelnica naslednjega odbora:

Mrs. Mary Floryan
Mrs. Mary Petrich
Mrs. Frank Muren
Ignatz Gorenc
Rado F. Staut
Alvin Gloyeck
Steve Mohorko
Mrs. Ujcich
Frank Ermenc
Frank Puncer
Anton Butcher
Matt Ferko
John Tisel
Frank Peritz
John Vrsnik
Mrs. Musich.

ZGODBICA O SKOPUHU

San Francisco, Cal.

Tukajšnji naročniki se kar ne moremo privaditi, da prihaja Am. Slovenec sedaj le dvakrat na teden, posebno pa jaz ne, ki ga dobivam že okoli 35 let, a zdaj, ko bi ga najbolj potreboval, ker sem že v 74. letu in ne morem iti več dosti iz hiše zavolj revmatizma, pa nimam lista, da bi bral. Pa si tisto, kar dobim, razdelim: eno stran danes preberem, drugo pa jutri, in tako čas počasi poteče. — Pošiljam vam dogodbico, ki sem jo bral v nekem nemškem mesečniku, kako Škotje varujejo svoj denar.

Škot je bil jako bolan, ali tam kjer je živel ni bilo nobenega zdravnika. Pa se je moral peljati z železnico šest ur daleč k zdravniku. Vlak se je ustavil na šestih postajah. Na vsaki postaji je šel Škot dol in si kupil vozni listek do naslednje postaje. Njegov spremljevalec ga vpraša, zakaj si raje ne kupi potnega listka za celo vožnjo naenkrat, da mu ne bi bilo treba vedno hoditi doli z vlaka, posebno še, ker je tako bolan in truden. Pa je rekel Škot: "Jako sem bolan in ne vem, če sploh pridem do naslednje postaje; morda prej umrjem. Železniška družba ima več denarja kakor jaz in ne izplača se denarja brez previdnosti proč metati!"

Dragemu Am. Slovincu želim veliko novih in dobrih naročnikov. S srčnim pozdravom,
Jacob Cesar.

ZLATA POROKA V MINNESOTI

Soudan, Minn.

Petdesetletnico zakonskega življenja sta praznovala Mr. in Mrs. Jožef Znidaršič iz Soudana, ko sta v torek 20. julija z otroci šla k sv. maši in prejela sv. obhajilo.

Poročil ju je Rev. Joseph F. Buh v cerkvi sv. Martina dne 20. julija 1893. Imela sta 15 otrok, od katerih jih 10 še živi. Ti so Rudolph in Joseph v Soudanu; John v Milwaukee; Frank v Willmarju, Minn.; Mrs. Anton Stefanič, Jr., v Towerju; Mrs. Joseph Stepan, v Soudanu; Mrs. Frank Derganc, Nashwauku; in Mrs. William Egner, Mrs. John Berg, in Miss Angela, v Chicagi. Več jih je bilo navzočih pri jubilejni proslavi.

Mr. in Mrs. Znidaršič sta pionirja v Soudanu. Pred več kakor 50 leti sta prišla semkaj iz Slovenije. Pred poroko se je Mrs. Znidaršič pisala Franciška Ivane.

V nedeljo 25. julija je cela družina obhajala redko obletnico na svojem domu v krogu sorodnikov in prijateljev. Slavljenecema so pri tej priliki po-

klonili denarnico, seveda ne prazno.

Od drugod so prišli za to priliko: Mr. in Mrs. Derganc in trije sinovi iz Nashwauka; John Znidaršič in hči Marlene iz Milwaukee; Miss Bette Stefanič iz Minneapolisa; Mr. in Mrs. Joseph Korošec in Mr. in Mrs. John Bambič iz Gilberta.

Razen desetero še živelih otrok imata slavljenca tudi deset vnukov, izmed katerih sta dva pri vojakih. Paul Hegler, sin Mrs. Joseph Stepan, je v Camp Roberts, Calif.; Anthony Stefanich iz Towerja je pa v Camp Blanding, Fla.

Poročevalec.

GLASOVI IZ GILBERTA

Poroča Frank Ulčar

Gilbert, Minn.

(Dalje)

Na potu iz Lemonta lansko jesen sva se dne 28. sept. z ženo namenila ustaviti pri sorodnikih v Milwaukee, kjer sva ostala pet dni. Razkazali so nama mesto. Bog Vam povrnj, kar ste storili za naju. Po tem sva obiskala Mr. in Mrs. Anton Bevec. Mrs. Bevec je prej imela majhno trgovino v Gilbertu. Oba sta naju prav lepo sprejela in nama postregla z vsakovrstnimi dobrotami, ter nama razkazala še nadaljne zanimivosti v lepem mestu Milwaukee. Videla sva vsakovrstna lepa poslopja, parke, pa tudi božjo njivo, kjer počivajo naši dragi v črni zemlji. Tudi muzej in lepe cerkve smo si ogledali. Najlepša cerkev v Milwaukee je cerkev sv. Matije apostola; tako lepe cerkve še nisem videl v naši novi domovini Ameriki.

Zel sem obiskati sedaj že umrlega Rev. Rudolfa Potočnika, ki se je takrat nahajal v bolnišnici v tem mestu. Dobra Mrs. Kristina Bevec naju je spremila tja. Father Potočnik so bili prav veseli našega obiska. Pri tej priliki naj omenim še naslednje. Ko sem leta 1929 pobiral naročnino za mesečni Ave Maria, sem obiskal Rev. Potočnika v Aliquippu, Pa. Rekli so, da bi radi delovali na kak slovenski župniji v Ameriki. Pisal sem o tem sedaj že pokojnemu dobremu patru Benignu Snoju v Lemont, oni so se pa obrnili na sedaj tudi že pokojnega chicaškega nadškofa in kardinala Mundeleina, ki so potem posredovali, da so Father Potočnik dobili slovensko župnijo v West Allisu. Father Potočnik so mi potem pisali in se mi zahvalili. Bog jim daj sveti nebeški raj!

Sli smo tudi na bližnji božjo pot k Materi božji sedmerih bolečin, na Sveto goro, kamor Slovenci iz tega okrožja prav radi zahajajo. Nikdar ne bom pozabil tega kraja.

V Milwaukee sem videl več domačinov iz Gilberta, ki so prišli sem za delom. Tukaj je res lep kraj. Mr. in Mrs. Bevec pa Bog povrni tisočero za vse dobroto, ki sta jih izkazala meni in moji sporigi.

V Gilbertu je od tistega časa pa do zdaj umrlo več rojakov in rojakinj. Dne 5. okt. 1942 so umrli oče Frank Schweiger, stari 76 let. Bil so councilman za mesto Gilbert in jako dober mož.

Dne 6. oktobra so umrli mama Frances Zalar, stara 67 let. Zapustili so 6 odraslih otrok. Radi so hodili v cerkev. Pred leti jim je umrl mož John Zalar.

Dne 12. nov. je umrla mati Franciška Grm, stara 53 let, ter zapustila moža in štiri otroke. Bila je dobra mati in skrbna za dom.

Dne 25. nov. je umrl mlad fant John Peternel, star 23 let. Zapustil je brata pri vojakih, omoženo sestro Mrs. Kapš in ljube starše, ki zelo žalujejo po njem. Priredili so mu lep pogreb. Rajni je bolehal dalj časa in je že precej oslabil, vseeno pa je šel z očetom na jago v šume, na srne. Tam mu je postalo slabo. Iti sta morala domov, kjer je naglo umrl. Bog

DOGODKI

Med Slovenci pa Ameriki.

Valentin Bizek umrl

Pineville, Minn. — Tukaj je umrl rojak Valentin Bizek, doma iz Storja pri Sezani, po domače Šmencov Tine. Zapušča ženo, hčer in tri sinove; dva sta pri vojakih.

Glasbena prireditev

Chicago, Ill. — Chicaškim Slovincem poznani Mr. John Palandech naznanja, da se bo letna glasbena prireditev pod okriljem njegovih jugoslovanskih listov vršila 10. oktobra v Češko ameriški dvorani na 18. cestni.

Premeščen v Chicago

Chicago, Ill. — Naš mladi ameriški rojak Rev. Rudolph Flajnik, O. Carm., je prišel te dni iz svojega dosedanjega mesta v Washington, D. C., v Chicago, kjer bo profesor na karmelitskem zavodu Mt. Carmel High School, 6428 So. Dante Ave. V to šolo hodi okrog 1000 dijakov, ki so znani vsled svojih izbornih športnih skupin, ker največkrat posekajo športne skupine drugih podobnih šol.

Iz farmske prestolnice

Willard, Wis. — Mrs. J. Justin iz Brockway, Minn., je prišla na obisk sem na Willard. Mrs. Justin je sestra Mrs. J. Bayuk. V spremstvu Mr. in Mrs. Bayuk je obiskala nekatere znance in se izrazila, da pri njih v Brockwayu vse lepo kaže, koruza, krompir, — vse lepše, kot tu v Willardu. — Verjamemo.

Samostanski brat Akurzij Somrak iz Lemonta je dobil par tednov počitnic in je prišel sem na Willard k našemu č. g. Raphaelu. Upa, da bo tisti preklicani revmatizem pregnal tu na Willardu. Bog daj, brat Akurzij! — L. P.

Poroke v Clevelandu

Cleveland, O. — Josephine Mary Klein, hčerka Mr. in Mrs. Joseph F. Klein iz 19407 Muskoka Ave., se je 7. avg. poročila s Frank Vadnalom iz 15315 Arcade Ave.

Mary Agnes Lovko, hčerka Mr. in Mrs. Frank Lovko, se je 7. avg. v cerkvi sv. Vida poročila s štabnim narednikom Frankom J. Pikš, sinom Mr. in Mrs. Michael Pikš, 1383 E. 53. Street.

V soboto 14. avg. sta se v cerkvi sv. Marije na Holmes Ave. poročila Frances Ciligoy, hčerka Mr. in Mrs. Frank Ciligoy, 834 Rudyard Ave., in Anthony L. Prime, sin Mr. in Mrs. Anthony Prime, Addison Rd. Vsem trem parom želimo vse najboljše.

Brzovjaka Churchillu

New York, N. Y. — Kot predsednik Odbora Jugoslovanov iz Italije je Dr. Ivan M. Čok 12. avg. poslal brzovjaku Winstonu Churchillu, predsedniku angleške vlade, in mu priporočal, naj se pri razpravah glede premagane Italije ozira na interese primorskih Jugoslovanov, tako da bo mir z Italijo sklenjen v soglasju s temi interesi.

ga je pač hotel pri sebi imeti in rnu je dal nebeški raj. Starši so naročili na naše liste Ave Maria, Am. Slovenec in Novi Svet. 15. decembra je odšlo k vojakom več fantov iz gilberske fare.

Dne 23. dec. je umrl Ignacij Kromar, star 50 let. Zapustil je žalujoco ženo in sina Ignacija. Ta mož je bil prava slovenska korenina in najmočnejši človek pri nas v Gilbertu, a ga že krije črna zemlja.

(Dalje prih.)

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, (16) Colo.

2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4676 Washington St., Denver, (16) Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, (16) Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1934 Forest St., Denver, (16) Colo.
2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, (16) Colo.
3. nadzornik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.
4. porotnik: Joseph Godec, 10215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.
5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

UREADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne račune naj pošiljajo na glavna tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelci, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovonom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmogni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošiljajte glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCİ, PRISTOJAJTE V ZAPAD. SLOVANSEKO ZVEZO!

NAPREJ PO SICILIJ

Domaćini sicilijanskega mesta Pollina prodajajo sijala, ko prvi ameriški armadni vozovi drviijo skozi njihovo mesto, potem ko so ga zavzeli vojsniki. Sicilijanci so se izkazali prijazne Amerikancem. To slikovito mesto leži navrh gore. Ulice so ozke in poltlačane z okroglimi kamni.

46 Konte Christine	25.00	16 Schumi John	20.00
51 Milosevich Matt	8.00		
54 Starika William	12.00	Total — Skupaj	\$970.00
55 Belle Jog	14.00		
Total — Skupaj	\$1,085.00		

41 Thomas Thelma	75.00	14 Topolovec David	500.00
46 Konte Christine	50.00	17 Erjavec Louis	489.43
Total — Skupaj	\$125.00	18 Kremensek Joseph	474.48
		23 Rozman Louis	1000.00
		Total — Skupaj	\$4,258.44

CHANGES IN MEMBERSHIP OF THE WSA FOR JULY, 1943 - SPREMEMBE V ČLANSTVU ZSZ ZA MESEC JULIJ, 1943

Entered — Pristopili:

K št. 1: Andrew J. Spahn, Cert. BB-703, R. 26, zav. \$500 in \$1.
K št. 3 iz ml. odd.: John R. Miklich, Cert. DD-700, R. 18, zav. \$500.
K št. 5 iz ml. odd.: John Hren, Cert. DD-1355, R. 18, zav. \$500.
K št. 14: Hazel Olsen, Cert. DD-1352, R. 28, zav. \$1000 in \$1; George V. Olsen, Cert. DD-1351, R. 33, zav. \$500 in \$1; Mary M. Bladig, Cert. DD-1350, R. 23, zav. \$500 in \$1.
K št. 16 iz ml. odd.: Rose Mary Prijatelj, Cert. DD-1358, R. 16, zav. \$500 in \$1; Alice E. Taylor, Cert. DD-1349, R. 35, zav. \$500 in \$1; Rose E. Pomeleo, Cert. DD-1348, R. 41, zav. \$500 in \$1.
K št. 29 iz ml. odd.: Daniela Ponikvar, Cert. DD-1356, R. 18, zav. \$500.
K št. 32 iz ml. odd.: Lillian Karis, Cert. BB-699, R. 18, zav. \$500 in \$1; Joseph Godec, Jr., Cert. CC-135, R. 17, zav. \$500 in \$1.
Lodge No. 33 from Juv. Dept.: Ann Jerich, Cert. DD-1357, C. 18, ins. \$500.
Lodge No. 41: Evelyn Kucler, Cert. BB-698, C. 19, ins. \$500 and \$1; Margaret Martin, Cert. BB-702, C. 18, ins. \$500; Mamie Martin, Cert. BB-701, C. 18, ins. \$500.
Lodge No. 46 from Juv. Dept.: Doris H. White, Cert. DD-1353, C. 18, ins. \$500 and \$1.

Withdraw from all benefits — Odstopili od vseh podpor:

Lodge No. 1: John J. Cie, Cert. DD-1106; John Zupancic, Cert. CC-115.
Lodge No. 3: Stanley B. Krasovec, Cert. BB-650.
Lodge No. 5: Edward Popovich, Cert. DD-512; George Salmich, Cert. DD-927; Theodore Schaefer, Cert. BB-542.
Lodge No. 6: Martin B. Kapsch, Cert. Cert. 2784.
Lodge No. 14: Rose Kosec, Cert. CC-109; Pete Uzelac, Cert. DD-1237; John Vouk, Cert. DD-852.
Lodge No. 17: John DiGiacoma, Cert. DD-845.
Lodge No. 21: Frank Polyner, Cert. Cert. 4943.
Lodge No. 31: Frank Pasarich, Cert. DD-856; John Pasarich, Cert. D-225.
Lodge No. 32: Albert Tomle, Cert. E-294.
Lodge No. 33: Joseph Cerjak, Cert. DD-1295.
Lodge No. 41: Howard A. Asmus, Cert. BB-646; Victor Kalcevic, Cert. D-243; Harold H. Kilthau, Cert. BB-652.
Lodge No. 59: Tony Skerl, Cert. D-479.

Reinstated For All Benefits — Zopet sprejeti za vse podpore:

Lodge No. 6: Frank Nolan, Cert. DD-940.
Lodge No. 16: Victor Zupancic, Cert. 3825.
Lodge No. 21: Angela Koschak, Cert. 5237.
Lodge No. 33: Anthony J. Tomazin, Cert. DD-1289.

Changes of Insurance — Spremembe zavarovalnice:

Lodge No. 1: Joseph Drobnick, Cert. 2660 to D-1346.
Lodge No. 7: Mary Drobnick, Cert. 2444 to D-1347.
Lodge No. 9: Agnes Lauriski, Cert. D-188, from \$500 to \$1000.
Lodge No. 24: Frank Mohar, Cert. DD-1336, from \$500 to \$1000.

Insurance — Umrli:

Pri št. 1 umrl dne 14. julija 1943: Matt Canjar, Cert. 196, star 82 let. Vzrok smrti: Cardiac. Pristopil v Zvezo 1. julija 1910. Zavarovan je bil za \$500, R. 46.
Pri št. 3 umrl dne 7. julija 1943: John Petrovich, Cert. B-137, star 67 let. Vzrok smrti: Cerebral hemorrhage. Pristopil v Zvezo 30. novembra 1922. Zavarovan je bil za \$500, R. 46.
Pri št. 7 umrla dne 10. julija 1943: Mary Peterlin, Cert. 2875, stara 62 let. Vzrok smrti: Cardio-vascular renal disease. Pristopila v Zvezo 1. avgusta 1925. Zavarovana je bila za \$1000, R. 44.
Pri št. 9 umrl dne 7. julija 1943: Frank Rozman, Cert. 2464, star 38 let. Vzrok smrti: Killed in coal mine. Pristopil v Zvezo 11. oktobra 1921. Zavarovan je bil za \$1000, R. 16.
Pri št. 16 umrl dne 5. julija 1943: Louis Erjavec, Cert. 2034, star 50 let. Vzrok smrti: Coronary occlusion. Pristopil v Zvezo 7. julija 1918. Zavarovan je bil za \$500, R. 25.
Pri št. 30 umrl dne 29. junija 1943: Paul Tempfer, Cert. 3762, star 33 let. Vzrok smrti: Accidental Fall of coal in mine. Pristopil v Zvezo 15. aprila 1928. Zavarovan je bil za \$500, R. 33.
Naj v miru počivajo, preostali pa naše globoko sočutje.

FINANCIAL REPORT OF THE JUVENILE DEPARTMENT OF THE WSA FOR JULY, 1943

FINANČNO POROČILO ML. ODD. ZSZ ZA MESEC JULIJ, 1943

Lodge No. Dr. št.	Receipts Prejemki	Lodge No. Dr. št.	Receipts Prejemki
1	\$52.42	22	4.35
3	25.20	23	1.35
4	2.85	24	7.80
5	16.35	26	2.25
6	3.60	27	.75
7	7.65	28	.60
8	8.15	29	6.80
9	2.50	30	2.40
10	1.50	31	1.35
11	19.12	32	8.55
12	3.75	33	50.61
13	37.41	34	.15
14	9.75	36	25.65
15	27.04	37	1.80

KAKO JE BILO NA ZLATI MASI MSGR. HRIBARJA

Poroča Anton Grdina

Cleveland, Ohio. — V Amerikanci, ki je glasilo slovenskih fara in zastopnik katoličanov, je bilo že lepo opisano v številki 125 o zlatomašniku, Rt. Rev. Msgr. Vitus Hribarju, ki je obhajal častljiv zlat jubilej na Marijin praznik Velikega šmarna, kateri dan je ob ehem tudi godovni dan fare Marijinega Vnebovzetja, kjer jubilat župnikuje.

Ze dan sam je bil, bi rekel, zlat. Solnce je bilo ta dan nemoteno, nikjer oblaka ni bilo, da je lahko sijalo na povorko, ko se je vila skozi špalir katedrinj in drugega ljudstva iz župnišča v cerkev k slovesnemu opravilu božje službe.

Med številnimi duhovniki ob blizu in daleč je posetil to povorko tudi premil škof Edward Hoben. To povorko so krasile tudi lepe naprave in olupšave, ter napisi, v katerih so bile izražene čestitke gospodu zlatomašniku. Iz visokih lin so pa ubirali zvonovi tako lepo ubrano pesem, da pisec v tej deželi še ni slišal bolj ubranega zvonjenja.

Vse to pa spada skupaj, Cerkevne slavnosti so mnogo poživljene z zvonjenjem, tega smo bili navajeni v domovini, zato pa pogrešamo zvonove, posebno ob takih prilikah, kadar cerkev sama želi izkazati in pokazati svoje veselje, katero potem zvonov izraža, da še tisti ljudje, ki niso ravno navzoči, vedo, da je ta dan pri njih fari nekaj več kot ponavadi. Cerkev, ki ima vsaj tri zvonove, ima v tem nekaj hvale vrednega.

To je bilo zunanje. Znotraj pa tole: V tej fari imajo izjemno srečo, ker imajo Mr. M. Rakarja za cerkvenega glasbenika. Ta mož je poklican organist in pevec. In, ker ima za seboj še tolikoletne skušnje, mu gre kar po žnorce ob takih prilikah. Za okusen glasbeni program v cerkvi je bilo že lepo preskrbljeno, kakor je ob vsaki priliki. Govorniška zadeva v cerkvi je bila izročena dvema, ki sta vsak svojo vlogo tudi dobro rešila: Rt. Rev. John J. Oman so bili slovenski slavnostni pridigar; škof, kot najvišja

avtoriteta, so govorili pa na koncu opravila. Ako želi uredništvo kaj omeniti o celodnevem poteku programa, to lahko stori; v ta namen prilagam kar program, v katerem je vse v točkah, ki jih ni bilo malo in ki so bile vse vredne, da so jih izvajali. Program je trajal od sedme pa skoro do 11. ure, toda ljudje se še niso utrudili. Za to pa gre priznanje gg. kaplana: Rev. Francis Baragi in Joseph Čelešniku. Ta dva gospoda sta pa res mojstra in pa aktivna. Sam gospod Msgr. jih zelo rad ima in o njih zelo pohvalno pripoveduje in njuni aktivnosti.

Navzoče smo tudi videli: Iz Lemonta je bil navzoč Rev. Pater Aleksander Urankar, OFM., in iz Joliet Rev. M. Butala, župnik, nadalje Rev. Milan Slaje iz Loraina in Leo Wiranth iz Madison; domačih niti ne omenjam ne, ker se razume, da so prisostvovali.

Tako sem samo mimogrede malo omenil o tej redki slavnosti. Kaj takega se doživi zelo na redke čase. Posebno pa je še to bolj vredno upoštevanja za katoliške Slovence, ker je bila to zlata maša prvega slovenskega duhovnika v Clevelandu, ki je največja slovenska metropola za Ljubljano in kjer se nahajajo tri velike fare.

Pa še tole je važno: Zlatomašnik Msgr. Vitus Hribar je skromen duhovnik. On se drži natančno svojega opravila in dolžnosti duhovnika. Pri vsem tem pa odreka vse take zunajnosti, ki bi ne imele kakšnega haska za kaj dobrega duhovnega vžitka. Za to je pa tudi odredel, da bi se za njegov jubilej kaj pripravljalo. Ko so pa za to zvedeli škof, so pa svetovali, naj to dopusti.

Ker je pa pri vsem tem naš jubilat tudi velik ljubitelj svojega slovenskega naroda tukaj in mu je zelo veliko na tem, da se pomaga domovini, in ker je obenem tudi častni predsednik Pomožne Akcije Slovenskih Župnij, je radi tega dovolil, da se sme javno obhajati njegov jubilej in sicer tako, da ne bo nobene pojedinke, ker v teh časih se mora radi vojne varčevati na živilih, dovolil pa je program z vstopnino, za kar naj bi se vsa vstopnina vporabila za pomožno akcijo, za katero je v odboru.

Tako je tudi bilo, gotovo bo od tega lep finančni rezultat, za kar gre g. jubilantu še toliko več priznanja.

Jubilant je star 73 let, je prava gorenjska korenina, zelo živahen v domačih razgovorih in družaben, vedno veselega značaja in dobre volje. Ko je govoril na jubileju, je rekel: Denarja in časti ne potrebujem, vsega imam, pred seboj ne vidim drugega kot te man grob; če morem, naredim vam veselje in uslugo, kar še lahko storim.

Mi tudi vemo, kako redno on obiskuje bolnike od hiše do hiše in povsod daje tolažilne besede. Fara pa zelo hitro napreduje, slova vlada med farani in duhovniki njihove župnije, da je veselje. Narod je prav storil, ki mu je naredil tako iskren poklon. Naj vstraja še na mnoga leta.

38	21.54	55	4.07
41	46.83	56	14.80
44	1.85	57	.90
45	10.05	59	8.85
46	.90	60	4.27
51	3.60	61	1.80
52	14.88	63	1.50
53	2.55	64	1.45
54	3.30	65	.30
Total — Skupaj			\$483.44

Interest on Bonds — Obresti na obveznice:

\$1600 Huerfano Co., Colo. Sch. No. 51,	4 1/2%	\$36.00
\$3000 Middle Rio Grande Cons. Dist.	4%	80.00
		116.00

Total receipts — Skupni prejemki	\$599.44
Balance June 30, 1943 — Preostanek	29,078.81
Total — Skupaj	\$29,678.25

Disbursements — Izdatki:

Ldg. No. Dr. št.	Name Ime	Amount Vsoto
3	Tekavec Dorothy	\$ 7.20
3	Snidarsich Eleanor	15.85
3	Matyazich Joseph	1.90
9	Javernick Dorothy	15.60
15	Koncar Dorothy	14.55
17	Zadel Dorothy	6.40
24	Mohar Frank	15.85
41	Jensen Alvin	3.70
54	Tezak Joseph	.15
59	Cirno Christoph	11.45
56	Andrew Cardino, Death Claim	40.00
16	Mothers Day Program	5.00
Commissions — Provizije		248.25
Fraternal Voice — Bratski glas		45.34
Total disbursements — skupni izdatki		\$431.24

Balance July 31, 1943 — Preostanek	\$29,247.01
Denver, Colorado, August 17, 1943.	

ANTHONY JERSIN, Sec'y-gl. tajnik.

ZSZ ENGLISH SECTION

TRAIL BLAZERS LODGE NO. 41

Denver, Colo.

It has been some time since an article for our lodge appeared in the official organ, or for any lodge of the Association for that matter. We sincerely hope that a few writers will spring up now and then to inform the membership as to what is going on in their respective lodges. Perhaps some officer or member can boost up the 35th Anniversary Campaign in their locality, or try to drum up a little more action in juvenile affairs and activities. From all this a new idea may be born to cause some individual or a group from a lodge to bring about a little more cooperative interest and enthusiasm in behalf of our beloved WSA. More spirited unity of action must be applied if we are to maintain our splendid records of the past which will insure a more stable future.

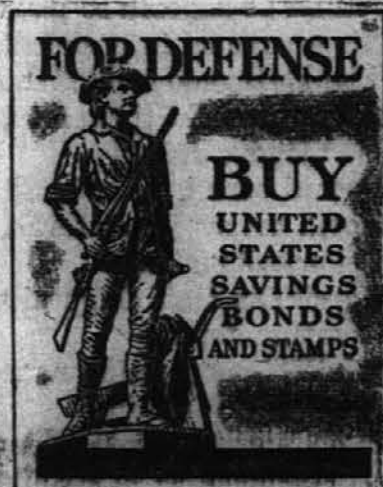
A man's home and family and everything that goes with it to make him and his loved ones happy and contented, safe and secure must receive his individual care and attention with many sacrifices having to be made. Without this there would be miserable failure and total collapse of all for which he strived — he and others dependent upon him would suffer.

One of the most vital things in family life is fraternal insurance and protection. Everyone must have some form of protection against the hazards of life. If you are fortunate in having the wonderful protection of our Association you are duty bound to make some effort to keep it big and strong as it always has been. You have certain responsibilities and duties to perform as a loyal member, and you are called on to make certain little sacrifices.

The writer has the interests of the Trail Blazers at heart because he has his family and other close members of his family circle enrolled therein; he has many friends belonging with him and many "brothers and sisters" banded together for the common interest and mutual aid of one another, so it is proper to do everything possible to make our lodge better and better each day of the year. If more members would display this kind of fidelity in our lodge and in all lodges of the WSA we would merely be doing our duty towards our fellow brothers and cause OUR ASSOCIATION to grow and prosper for our own benefit and for that of many hundreds yet to come in with us.

The first duty is for every member to regularly and promptly every month pay the required premiums, then strive to enroll as many new adult and juvenile members as possible. Since we operate on a democratic form whereby every member has an equal voice in the management and conductance of business and affairs, it is important that every member take advantage of that privilege and share in the development of his lodge and the Association. The best place to exercise this privilege is by attending the lodge meetings and share with other members in the work of the lodge. If a member cannot attend every meeting in the year he can at least attend occasionally, in the meantime doing everything possible to assist the officers in the regular necessary work. It is your bulwark of safety for your family, relatives and friends that needs your personal care and attention.

TRAIL BLAZERS attend your next meeting on Thursday, August 25, then make it a habit to be there every fourth Thursday of each month. We ought to have at least 50 members in attendance every meeting. Come! Do your part toward your fellow members.

Poročajte takoj o vseh dogodkih v "A. S.", ki se dogode v vaši naselbini!

KNEZ SEREBRJANI

— ROMAN —

Rusko — A. K. Tolstoj — Poslovenil — Al. Benkovič

"V imenu živega Boga!" je spregovoril "ako ste vragovi, poslani od nečiste sile, — izginite! Ako ste res duše onih, ki sem jih kaznoval, — počakajte strašne sodbe božje! Gospod bo razsodil med nami!"

Mrtveci so zatulili in so zakročili okrog Ivana kakor jesenski listi, ki jih žene vihar. Zadušno petje se je oglašilo še bolj žalostno; dež je zopet udarjal ob okno in sredi tuljenja vetra se je carju zazdelo kakor da sliši glas trobente in glas, ki kliče:

"Ivane! Ivane! K sodbi, k sodbi!"

Car je na glas zakričal. Služabniki so prihiteli iz sosednjih sob k njemu v spalnico.

"Vstanite!" je zakričal car. "Kdo bo sedaj spal! Prišel je sodni dan, poslednja ura! Vsi v cerkev! Vsi za mano!"

Dvorni slugi so jeli tekati sem ter tja. Oglašil se je zvon. Opričniki, ki so bili pravkar zaspali, so zaslišali znano jim zvonjenje, planili z ležišč in se v naglici oblačili.

Mnogo opričnikov je še pirovalo pri Vjazemskem. Sedeli so pri čašah in peli fantovske pesmi. Ko so zaslišali zvonjenje, so planili pokonci in oblekli črne kute preko bogatih kaftanov, glave pa so si pokrili z visokimi kapucami.

Zavrelo je po vsej Slobodi. Cerkev Matere božje je bila žarko razsvetljena. Razbujeni prebivalci so vreli k vratom in so ugledali množico luči, ki so po palači blodile od sobe do sobe. Potem so se strnile luči v verigo in sprevod se je vil v dolgi kači po zunanjih hodnikih, ki so vezali palačo s hišo božjo.

Vsi opričniki, ki so bili vsi enako oblečeni v črne halje in visoke kapuce, so nosili smolnate plamenice. Njih svit se je čarobno odbijal na rezljanih stebrih in na okraskih zidov. Veter je dvigal kute; mesečna svetloba in luč plamenic sta se odbijali od zlata, biserov in dragih kamenov. Sprejaj se stopal car po meniško oblečen; bil se ob prsi in klical glasno ihto:

"Bog, usmili se me, grešnika! Usmili se me, psa smrdljivega! Usmili se bedne glave moje! Daj pokoj dušam, ki sem jih po nedolžnem pogubil!"

Pred cerkvenimi vrati je car omedlel. Plamenice so osvetlile starko, ki je sedela na stopnicah. Iztegnila je k carju tresoč se roko:

"Vstani, batjuška!" je rekla Onufreva; "pomagala ti bom. Že dolgo te čakam. Pojdiva, Vanja, v cerkev, da skupaj pomoliva!"

Dva opričnika sta dvignila carja. Vstopil je v cerkev.

Novi sprevodi opričnikov v črnih kutah in visokih kapucah so hiteli s prižganimi plamenicami po ulicah. Cerkvena vrata so požirala vedno nove in nove opričnike in velikanski obrazi svetnikov so nejevoljno gledali vanje z visokih cerkvenih sten in kupol.

Sredi doslej molčeče noči se je oglašilo petje nekaj sto glasov in daleč je bilo slišati zvonjenje in zategnjeno petje psalmov.

Jetniki po zaporih so planili z verigami rožljaje pokonci in poslušali.

"Car služi rano mašo!" so rekli sami pri sebi. "Bog, omečaj mu srce, navdaj z milostjo njegovo dušo."

Majhni otroci, ki so spali v slobodskih domovih pri svojih materah, so se prebudili in pričeli plakati.

Marsikaka mati dolgo ni mogla upokojiti svojega deteta.

"Molči!" mu je rekla nazadnje; "molči, da te ne sliši Maljuta!"

In ob imenu Maljute je dete nehala plakati; strahoma se je stisnilo k materi in sredi nočne tihoše so se zopet razlegali samo psalmi opričnikov in neprestano zvonjenje zvonov.

12. Obrekovanje.

Solnce je izšlo, a za Maljuto ni prišlo veselo jutro. Ko se je vrnil domov, ni našel svojega sina in je uganil, da je Maksim za vedno zapustil Slobodo. Grigorij Lukjanovič je bil silno razjarjen. Na vse strani je poslal zasledovalce. Hlapce, ki so zaspali Maksimov odhod, je velel takoj vreči v ječo.

Z namršeni obrvmi in stisnjenimi zobmi je jahal po ulici in premišljeval: ali naj naznani carju Maksimov pobeg ali naj mu ga utaji.

Konjsko peketanje in vesel razgovor se je oglašil za njim. Maljuta se je ozrl. Carjevič se je vračal z Basmanovim in s tolpo mladih junakov z jutranjega sprehoda. Dež je namočil mehko zemljo, konji so se udirali v blato do gležnjev. Opazivši Maljuto, je carjevič pognal svojega konja v skok in z blatom oškropil Grigorija Lukjanoviča.

"Klanjam se ti do tal, bojar Maljuta," je rekel carjevič, ustavlja je konja. "Pravkar smo srečali tvoje zasledovalce. Bržkone je Maksimu bridka pela, da je pobegnil od tebe. Ali pa si ga morda sam poslal v Moskvo po bojarsko čapko, pa si se potem premislil?"

In carjevič se je zasmel. Maljuta je po običaju stopil s konja. Stojec tu z odkrito glavo, si je s celo dlanjo brisal blato z obraza. Videti je bilo, kakor bi njegovi strupeni pogledi hoteli prebosti carjeviča.

"Kaj si neki briše blato?" je omenil Basmanov, hote se prikupiti carjeviču. "Pri kom drugem bi človek še razumel, na njem ga pa še opaziš ne!"

Basmanov je govoril polglasno, a Skuratov ga je slišal. Ko je vsa družba, smejoč se in razgovarjač, odhajala za carjevičem, si je nadel čapko, sedel zopet na konja in odjahal korakoma proti dvoreu.

"Dobro!" je mislil sam pri sebi; "le počakajte, gospodje, le počakajte!" In pobledele ustnice so se skrivile v usmev in v njegovem srcu, razdraženem že od sinovega bega, je polagoma dozorevala nada na maščevanje nad neprevidnimi žaljivci.

Ko je Maljuta prišel v grad, je sedel Ivan Vasiljevič sam v svoji sobi. Obličje mu je bilo blede, oči so mu gorele. Črno kuto je bil zamenjal za rumeno suknjico, ki je bila prešita s trakovi in podšita z modrim volnenim blagom. Osem svilenih pentelj z dolgimi trepci je viselo ob razporku. Carska palica in klobuk sta ležala pred pred njim na mizi. Nočne prikazni, neprestane molitve, pomankanje spanja, vse to ni oslabilo Ivanovih moči, ampak ga je le dovedlo do silne razdražljivosti. Vse, kar je bil videl ponoči, se mu je zopet predstavilo kot satanova prevara. Carja je bilo sram svojega strahu.

"Sovražnik imena Kristovega" — si je mislil — "se mi kljubovalno ustavlja in pomaga mojim škodljivcem. A ne bo se veselil nad menoj! Ne bojim se njegovih prikazni. Pokažem mu, da ni naletel na slabe-ga borca."

In car se je odločil, da bo kot prej kaznoval izdajalce in izročal smrti svoje škodljivce, pa naj bi jih bilo na tisoče.

In pričel je v mislih razgledovati svoje podanike in iskati med njimi izdajalce.

Vsak pogled, vsaka kretnja se mu je zdela sedaj sumljiva. Spomnil se je raznih besed svojih najbližjih in iskal v teh besedah ključne zarot. Niti sorodniki niso ušli njegovemu sumničanju.

Maljuta ga je našel v stanju, ki je bilo podobno vročičnim blodnjam.

"Gosudar," je rekel po kratkem molku Grigorij Lukjanovič, "ukazal si, naj mučim Količeve zaradi novih izdajalcev. Le zanesi se name. Z mučenjem prisilim Količeve, da bodo vse povedali."

(Dalje prih.)

NOVI DOGODKI MED

ZAVEZNIKI IN DRUGO

(Nadaljevanje s 1. strani)
slanika v Londonu Majskija. Oba sta nadomeščena po mlajših diplomatih. To potezo smatrajo za znamenje, da bo Rusija ubrala drugo pot. Kakšno, nihče ne ve. Svet ugiba in čaka. Ve se, da Rusija ni zadovoljna, ker druge fronte ni. Stalin je napravil prav slične spremembe leta 1939, predno je sklenil s Hitlerjem znano zvezo. Kaj ima zdaj v rokavu nihče ne ve. V Moskvi sicer trdijo, da spremembe v diplomatskih krogih ne pomenijo nobene spremembe, kar se tiče zavezniskih odnosov.

Iz krogov sovražne propagande, ki prihaja iz Berlina se pa razširjajo vesti, da je Stalin ozvoljen nad zavezniški, ker ga le samo varajo z večnimi obljubami glede druge fronte. Zato je odpoklical Litvinova in Majskija, da bo prost glede dogovorov z zavezniški. Neke govornice celo namigujejo, da bo zdaj prilika za separaten mir z Rusijo.

Druga fronta se pripravlja. Vedeti pa je treba, da isto odpreti ni tako lahko in je treba temeljitih priprav in računov, da bi druga fronta ne postala polomija. Konferenca v Quebecu dela na načrtih in ti načrti se bodo začeli izvajati, kakor hitro bodo možnosti dovoljevale akcijo. Po konferenci se bo podal angleški zunanji minister Eden in z njim več ameriških diplomatov v Moskvo, kjer bodo načrti predloženi Rusom in se bo skušalo v sporazumu z Rusi koordinirati skupno akcijo proti osišču.

KRATKE VESTI

— Moskva, Rusija. — V Rusiji se že približuje jesen. Pred palačo turškega poslanstva v Moskvi je začelo že odpadati z drevja listje, kar je znamenje, da se bliža jesen. Rusi se zime veselijo, ker ta jim je dobra za-

veznica v bojih proti Nemcem.

— Washington, D. C. — Oblasť za racioniranje gasolina je odredila znižanje gasolinskih odmerkov na kupone. Od nedelje o polnoči naprej so deležni avtomobilisti za vsak kupon, za katere so dobivali do- slej po 4 galone gasolina, za naprej samo 3 galone. S 1. septembrom pridejo v veljavo tudi nove B in C knjižice.

— St. Louis, Mo. — Kakor dosedaj proračunano po ekspertih za prehrano je živinorejstvo v deželi porastlo in s tem vred tudi proizvodnja mesa za celih 19%. Tako poroča odbor, ki pazi na mesno proizvodnjo. Po mesu so pa seveda vedno večje zahteve. Velik del ga vzame vojska, veliko ga gre v države zavezniskih narodov.

MEH ZA SMEH

POJASNILO.

Gospod Zupin sreča na ulici svojega sosedo Trpina, vsega razpraskanega.

— Za božjo voljo, kaj se ti je pa zgodilo? Daj, da te popeljem domov, da te bo žena neogvala . . .

— Pusti me na miru, prosim te! Saj ravnokar prihajam iz te nege.

PRAVI MOŽ.

"Kako pridete sem, ali va- je vratar spustil noter?"

"Nak, gospod ravnatelj, to- da jaz sem ga kar odrinil. Vi- dite, možak ni več svojega dela, dajte rajši meni njego- vo službo!"

MASKARADNI KOSTUM

V trgovino, kjer so izposo- jali kostume za maskarade, pride gospodična in si izbere ciganski kostum. Ko ga je že plačala, ji reče trgovec:

— Gospodična, kaj boste le vzeli ta kostum? Nikarte! Lansko leto se je gospodični Marti Veseličevi zgodila v njem nesreča. Dobila je dvoji- čka . . .

LISTNICA UREDNIŠTVA

Vsem našim dopisnikom, člankarjem, tajnikom in drugim, ki pošiljajo od časa do časa razne prispevke za list za objavo in želijo, da so objavljeni v gotovih številkah, sporočamo, da začeni s septembrom se bo dostavljala v Chicagi v našem okrožju pošta le dvakrat na dan. Dopoldne in popoldne. Dosedaj se je dostavljala trikrat. Poštnemu uradu manjka osoba- ja, zato krči raznašanje pošte. Prosimo vse, da naj svoje prispevke pošiljajo tako, da jih dobimo z jutranjo pošto. In sicer za torkovo številko nam pošiljajte dopise, članke in drugo vedno tako, da jih dobimo vsaj v četrtek, najzadnje pa v petek zjutraj. Kar bo došlo po-

zneje, ne bo moglo v torkovo številko, ker ob sobotah tiskar- na ne obratuje.

Za petkovo številko pošljite tako, da dobimo že v torek, najzadnje pa vsaj do srede ju- tra. Kar bo došlo pozneje, ne bo moglo v petkovo številko.

Zapomnite si ta določila vsi in ne prosite in ne zahtevajte postrežbe za objavo po tem času. Pri listu imamo zdaj samo enega stavca, ki ima svoj čas razdeljen za gotova dela po potrebi. Izredne premenjave vržejo določen čas iz reda. Sodelujte s tiskarno s tem, da svoje prispevke pošiljate listu pravočasno ob določenem času. Hvala vsem že vnaprej!
Uredništvo.

MARIN KLARICH & SON

GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

Gradbeni podjetniki in gradbeniki

Mi prevzemamo vse vrste dela, gradimo nove stavbe, kakorinsga koli obsega. Sprejemamo velika dela kot gradnje večjih poslopij, šol, tovarn, ali kakršnekoli. Ob enem sprejemamo tudi manjša dela, kot popravilna- nje hiš in drugih poslopij. Za nas je vsako delo in naročilo dobrodošlo. Nasvete, proračune in na- črte dajemo na željo brezplačno. Čemu plačujete visoke na- jemnine. Dajte si postaviti lasten dom, lastno hišo, kar napravimo vam mi za smer- no nizko ceno.

Fokličite nas na telefon
Calumet 6570 or 6509

MARIN KLARICH & SON
V svojem lastnem uradu
3050-3052 So. Wallace St., Chicago, Illinois

J. M. Trunk

Roba izgleda, kakor bi se svet sukala okoli Rusije. Morda se bo. Kdo ve? Klasičen nazor: hrvaški duhovniki se smatrajo za izključno pravilne zastopnike izseljenih Hrvatov in ti so katoliki, da jih ni pod soncem, in isti duhovniki bi bili zastopniki edino pravilnega katoličanstva, da bi še hrcem padla katoliška krona raz glav. Na diametralno nasprotnem stališču stoji n. pr. Anton Garden. Ne vem, ali je socialist ali cika bolj na komunizem, vsekako je "kontrapikuš" katoličanstva, kolikor jaz morem soditi. To bi bilo kakor voda in ogenj. Suče se okoli Rusije in predmet je film "Mission to Russia". Film je film, gre za Rusijo. Pri sodbi prvih je tam vse slabo, pri Gardenu vsaj dosti le slabega, sodbi sta si podobni, in pri takih antagonistih!

Ohranimo si mirno kri. Kar je slabo, je slabo, in na sebi kaj slabega noben film, nobena sodba, nobena knjiga ne more izpremeniti v kaj dobrega. Kdor gleda v Moskvo, in bi to, kar je res slabo v Moskvi, hotel izpremeniti v — dobro, bi bil kuku! Enako je tudi s tem, kar je na sebi dobro. Dobro je do- bro, naj pride potem od Sovjetov ali od koder koli, dobro ne more biti slabo, ker pride iz Moskve. Za to gre. Treba je iskati le resnice pri slabem in pri dobrem. Tistim, ki gledajo na Rusijo, ne bo škodovalo, ako izvejo tudi to, kar je tam slabega, in tistim, ki črtijo Rusijo kakor zlomka, ne bo hasnilo, ako se protivijo dobremu.

Okoli Rusije, izgleda, se svet suče. Zaprite oči, svet se bo sukala naprej. Film "Mission to Russia" je lahko kot film le "flop", slaba roba, in če je hotel delati propagando s tem, da je slabo pokazoval v dobri luči, je še slabša roba, še večji "flop", ampak Rusije nihče ne more hvaliti radi kakega filma, niti ne obsojati, ker "filmarm- jem" gre za učinek, ne za resnico, in pri Rusiji je treba iskati le resnico, naj potem kdo obrača pogled na Rusijo, ali Rusijo črti. "Pravda vitezji — resnica zmaga," pravi Čeh.

Se nazor. James E. Brown je spisal knjigo "Russia Fights". Ocenjevatelj sodi: "... it is also interesting for the breezy portraits of his British and American colleagues who have since written books about the Soviet Union. The author got around and he kept his head. Enormously enthusiastic about the Russians and their heroic struggle he is a good deal less so about their political system, and often told them so, apparently without causing hard feelings. He says there are two annoying kinds of foreigners in Russia: the violently pro-Soviet and the violently anti. Brown is neither."

"Resnico samo piše vestni zgodovinar", tako pravilno veleva Aškerc. Film ni zgodovina, more biti dobra ali slaba propaganda. Kak poročevalec, ki pozneje izda kako knjigo, se lahko približa zgodovinarju, pa nikakor ni zgodovinar, ker ga, n. pr., pri Rusiji moti tisto "pro-Soviet" ali "anti-Soviet", pragmatično ne piše noben, resnico pa lahko pove, naj uga- ja ali ne ugaja. Ti in oni so bili likvidirani. Yes. Hudo skakajo. To ni zgodovina. Čemu so bili likvidirani? Ko je Hitler napadel, je vladala silna zmešnjava. Yes. Odkod taka zmeđa? V Rusiji je danes mnogokje mi- zerno. Yes. Čemu? Odkod? Zmanjkalo je deset tisoč poljskih oficirjev. Yes? Kako?

Pri jugoslovanski "vladi" se danes malo pogliha, jutri pa so si zopet v laseh. Slovani se- be ne poznajo: sami med seboj — nikoli. Pride tujec, pa pre- našajo mirno jarem skozi sto- letja. Včeraj je Anglež pogli- haval, danes mora zopet. Ni pomoči, nekdo mora nastopiti, odvisi le, kdo nastopi. Anglež še za bodočnost? Rus, Rusija, Stalin? Vsaj Rus bi moral naj- prejši udariti, da bi se ne mogli zganiti, ako zna in je volje pa- metno poglihati. Bojijo se Sta- lina in bati bi se ga morali, da bi šlo.

Prusi so od nekdaj odpirali usta do ušes, danes tudi. Poro- čajo, da so v Črni gori "uničili" deset tisoč gerilcev. Ali je še kak mandelc tam ostal? Enako iz ruskih poljan. Manjših števil ne poznajo. Tudi na Ru- se se ni zanesti, ampak Rusi vsaj poročajo tudi, da je oble- žalo sto, tri sto Nemcev, in to bi bilo vsaj verjetno, dasi po- polne resnice niti zgodovinar ne bo mogel najti. Ljudje požir- ajo, kadar bi sami radi koga požrli. Devet Fincev je "uniči- lo" celo rusko divizijo, do 12 tisoč Rusov . . . in požrli so!

PRODA SE

po lastniku na novo prebarva- na in okrašena dvo-stanovanj- ska hiša, lesena, vsako stanova- nje s štirimi sobami. Hiša je podzidana z opeke. V hiši je centralna kurjava na gorko vo- do, s "stokarjem", nova gara- ža, ki se odpira navzgor veli- kost 20x20. Suh basement. 50x 120, čisto. Cena \$6500. Za po- jasnila se obrnite na 60th Place blizu Normal, Chicago. Ali pa kličite Englewood 4541.

(2x20 & 24)

PRODA SE

trinadstropna zidana hiša s tremi stanovanji po 4 sobe. V hiši so vse udobnosti in hiša je v do- brem stanju. Za nadaljna po- jasnila se obrnite na naslov: 2656 So. Sawyer Ave., Chicago in sicer po 6. uri večer, v sobo- to ves dan in v nedeljo dopol- dne. Ob drugem času ni lastni- ka doma. (4x17, 21, 24, 28)

Michael Trinko in Sinovi

PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS

Pleskarji in popravilci omata in sten.

2114 W. 23rd Place, Chicago

Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot Slovincem priliko in da vprašate nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste potem delo tudi drugam. Za pleskarska dela jamčimo.

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK in KIRURG

Urad:

1901 West Cermak Road

(—3 in 7—8 P. M. razun ob sredah

Tel. Canal 4918

CHICAGO

Residenčni tel.: La Grange 3966

DR. JOHN J. SMETANA

Pregleduje oči in predpisuje očala

23 LET IZKUŠNJE

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9

zjutraj do 8:30 zvečer.